



Leszállás az Ördögűző-barlangba

csoportot faképnél hagyva kb. száz méterrel távolabb kezdett önálló kutatásba. Már jó ideje vizsgált egy területet, mikor odaérem. Néhány hatalmas kőtömb eltávolítása után kicsi üreg nyílt meg, melybe kisebb köveket dobva sokat sejtető hosszú és egyre mélyülő koppanások hallatszottak. Gyorsan kötélért szaladtunk, és kisvártatva már a bejárat lehetőségét vizsgáltuk. A járatot elzáró hatalmas kőtömböt már öten próbáltuk eltávolítani, ami jó félóra múlva sikerült is, és rövidesen egy aknában találtuk magunkat. Néhány méter után egy szűkület következett, majd az akna kitágult, és csak kötéllal lehetett továbbjutni. Leereszkedve egy szép cseppköves terembe jutottunk, melynek alján a végpont jelenleg -20 méteren található. A barlang a feltárástban

A főszereplő neve: ÖRDÖGŪZŐ kapa

Barlangok általában a jól karsztosodó kőzetekben (mészkö, kősz, dolomit stb.) alakulnak ki, de más képződési mechanizmussal akár vulkanikus kőzetben is tekintélyes méretű termek és járatok jöhetnek létre.

A felszíni karsztjelenségekben számos túrán gyönyörködhetünk. A 3600 hazai barlang közül azonban csak nagyon kevés épült ki a nagyközönség számára. A kőteltechnikát igénylő mélységek vagy a szűk járatok miatt a barlangok zömében a kiépítés nem is lenne lehetséges, míg másutt a képződmények indokolják a korlátozott látogathatóságot. Gondolatban azonban talán mégsem fölösleges a felszín alatti világba is bepillantani. Karsztterületeink közül a legtöbb barlang a Bükkben található, és kiemelkedő jelentőségűek az Aggteleki Karszt és Alsóhegy, a Bakony, a Budai-hegyek, a Pilis és a Gerecse barlangjai is.

Magyarországon az elmúlt fél évszázadban jelentős barlangfelfedezések történtek. Csak a legkiemelkedőbb bükki és Aggtelek környéki feltárástokat említve is tekintélyes a lista: Béke-barlang (1952), Bolhási-víznyelőbarlang (1953), Szabadság-barlang (1954), Vass Imre-barlang (1954), Kossuth-barlang (1956), Meteorbarlang (1961), Létras-tetői-barlang (1957–1962), István-lápai-barlang (1963–1964), Hajnóczy-barlang (1971), Diabáz-barlang (1975), Fekete-barlang (1975).

Szinte hihetetlen, hogy olyan jól ismert és kutatott területen, mint a Bükk, még mindig újabb barlangok fedezhetők fel. A Debreceni Búvárklub barlangkutatói az elmúlt két évben két alkalommal is szeren-

csével jártak. Az első eredmény számos barlangász kitartó munkájának jutalma, míg a második esetben valóban közrejátszott a szerencse is.

A Lyukas-gerinci-zsomboly Bánkút térségében, 870 méter tengerszint feletti magasságban nyílik. A Bükk legidősebb karsztalakulatai közé tartozik, kialakulása a felső pliocénre tehető. Kezdetben víznyelő-barlang volt, mely a felszínpusztulás következtében vízgyűjtő területéről lehatárolódott, és tetőközeli zsombollyá vált. A barlang egy részét a miskolci barlangászok már 1962-ben feltárták, az egyszerű ácsolat azonban később beomlott és a barlang betemetődött. A debreceni barlangkutatókkal (Horn István, Nádházi János, Gulyás Gábor és sokan mások) 2000-ben értük el a korábban ismert termet, majd a húsvéti tábor során az akna túloldalán cseppkövekkel gazdagon díszített terembe jutottunk. A barlang jelenlegi mélysége -33 méter, a törmelék eltakarítása után összefüggővé vált terem hossza 25 méter, szélessége 5-8 méter.

A Lyukas-gerincen 2001. június másodikán terepbejárást tartottunk, és néhányan egy kisebb üreget kezdtünk bontani. A merdek hegyoldalon alig fértünk el egymástól, mikor egyik társunk – Rudolf Zoli – fogta a korábban ördögűzőnek keresztelt kis viláskapát, és a

kulcsszerepet játszó rigolózó eszközzel az Ördögűző-barlang nevet kapta.

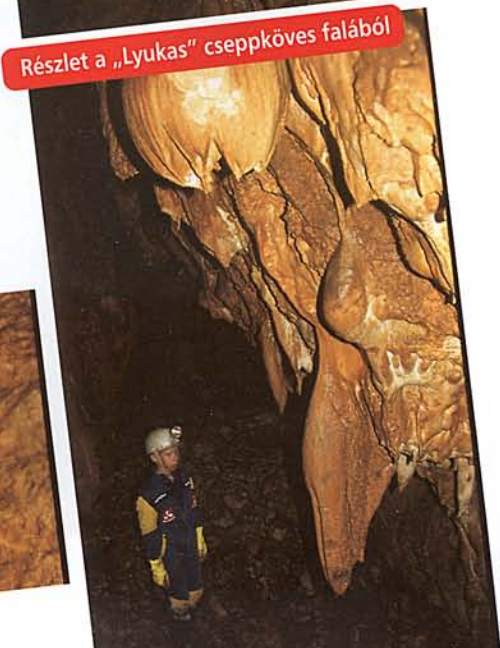
Az újonnan feltárt barlangok mérete nem vetekszik a térség nagy barlangjaival. Mégis jelentősek, mert újabb bizonyítékot szolgáltatnak a hegység szerkezetére és felszín alatti páratlan formagazdagságára.

Magyarországon 1961 óta minden barlang „ex lege” védett, így az új barlangok már felfedezésük pillanatában védetté váltak.

Kép és szöveg: Dr. Makleit László



Sztalagtitok a „Lyukasban”



Részlet a „Lyukas” cseppköves falából



A „Lyukast” a denevérek is hamar felfedezték